

Vergaderjaar 2013–2014

26 643

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 315

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 juni 2014

Inleiding

Naar aanleiding van het AO over het eID Stelsel van 5 maart 2014 (Kamerstuk 26 643, nr. 311) heb ik toegezegd u geregeld te zullen informeren over de voortgang van het eID Stelsel. Zo bent u op 28 maart 2014 geïnformeerd over de start van het eID-platform¹. In deze brief informeer ik u, mede namens de Minister van Economische Zaken (EZ) en de Minister voor Wonen en Rijksdienst nader over de voortgang van het eID Stelsel.

Publiek-private samenwerking

Voor de realisatie van het eID Stelsel is samenwerking met en commitment van private partijen een voorwaarde. In het eID-platform ontmoeten een aantal publieke en private organisaties die betrokken willen zijn bij de ontwikkeling van het eID Stelsel, elkaar op bestuurlijk niveau. Ook op technisch en operationeel niveau is samenwerking van belang. Voor deelname in het eID-platform is er vanuit de private sector veel interesse en met hen wordt gesproken over de wijze waarop deze invulling het best vormgegeven kan worden.

Naast het eID-platform wordt er tevens nauw samengewerkt met private partijen in werkgroepen voor de uitwerking van onderdelen van het eID Stelsel.

Begin dit jaar is de eerste ontwerpversie van het eID Stelsel vanuit de overheid opgeleverd. Naast de werking van het eID Stelsel zijn hierin ook de voorstellen voor beveiliging en privacybevorderende maatregelen opgenomen. Vervolgens is de private sector uitgenodigd om door middel van een publiek-private samenwerking het ontwerp aan te vullen en te verbeteren. Die uitnodiging is succesvol verlopen: meer dan twintig

¹ Kamerstuk 26 643, nr. 310

private partijen, zowel uit binnen- als buitenland, hebben zich aangemeld voor deelname aan die actieve samenwerking. Hierdoor is het Programma eID verrijkt met omvangrijke ervaring en expertise uit de private sector. Eind dit jaar moet dat leiden tot een nieuwe versie van het ontwerp, waarop de leveranciers hun aanbod aan eID-diensten conform het eID Stelsel kunnen ontwikkelen. Verder komt er een publiek-private werkgroep die zich richt op de ontwikkeling van het businessmodel voor het eID Stelsel.

De resultaten van de samenwerking worden onderdeel van het eID Stelsel. In de loop van 2014 zal de Kamer nader worden geïnformeerd over het eID Stelsel en het commitment van publieke en private partijen. Een definitief besluit daaromtrent zal daarna worden genomen.

Publiek middel

Momenteel wordt onderzocht of het mogelijk en wenselijk is om één of meer bestaande wettelijke identiteitsdocumenten, bijvoorbeeld de Nederlandse identiteitskaart en het rijbewijs, geschikt te maken als publiek eID middel. Het publieke eID middel is te gebruiken voor authenticatie op een hoog betrouwbaarheidsniveau door burgers voor BSN-gerelateerde diensten, bijvoorbeeld het doen van aangifte voor de inkomstenbelasting. In mijn brief van 19 december 2013 (Kamerstuk 26 643, nr. 299) heb ik u gemeld dat ik voornemens was hiervoor een DigiD-kaart te ontwikkelen. Inmiddels is evenwel gebleken dat een DigiD-kaart niet de gewenste versnelling oplevert, dit vanwege de kosten en het vereiste wetgevings-traject.

Als het genoemde onderzoek is afgerond, zal ik de Kamer naar verwachting in het najaar informeren.

Open standaarden en open source software

Binnen het eID Stelsel zijn er verschillende rollen (zoals de uitgever van authenticatiemiddelen) die door verschillende organisaties kunnen worden uitgevoerd. Om deze partijen binnen het stelsel te laten samenwerken is standaardisatie van de koppelvlakken, namelijk het berichtenverkeer en inhoud van berichten, noodzakelijk. Open standaarden zijn hierbij de norm. Het gaat ten eerste om het toepassen van de relevante open standaarden van de «pas-toe-of-leg-uit»-lijst van het College en Forum Standaardisatie, zoals bijvoorbeeld de SAML-standaard. Ten tweede vervult Forum Standaardisatie op verzoek van het Programma eID een actieve adviesrol op het vlak van standaarden en interoperabiliteit. Ook zal het Programma eID de eID-standaard voor het koppelvlak richting de overheidsdienstverleners aanmelden voor opname op de «pas-toe-of-leg-uit»-lijst. Het eID Stelsel bevat geen advies over de software waarmee eID-diensten worden gerealiseerd, bijvoorbeeld met open source software. De ingezette open standaarden zijn juist niet leveranciersspecifiek en zorgen voor een gelijk speelveld.

Europese ontwikkelingen

De internationalisering van de elektronische dienstverlening is een belangrijke ontwikkeling in de omgeving van het programma eID Stelsel en is kaderstellend. In de brief van de Minister van Economische Zaken bent u geïnformeerd over de geannoteerde agenda voor de Telecomraad die in Brussel op 6 juni 2014 plaatsvond².

² Kamerstuknummer 21 501-33 nr. 481

De onlangs aangenomen Verordening Elektronische Identiteiten en Vertrouwendiensten (eIDAS) stelt eisen aan het eID Stelsel. Zo verplicht de eIDAS verordening onder andere de erkenning van aangemelde eID-middelen van burgers uit andere lidstaten als deze voldoen aan het betrouwbaarheidsniveau «midden» of «hoog». De verordening betreft unieke identificatie van natuurlijke of rechtspersonen en bepaalt dat grensoverschrijdende authenticatie kosteloos dient te zijn wanneer zij wordt uitgevoerd voor een publieke dienst. De verwachting is dat de eIDAS verordening dit najaar in werking treedt en dat de meeste bepalingen over eID uiterlijk medio 2018 van toepassing zijn. Binnen het eID Stelsel worden de eisen die de verordening stelt, opgepakt. De eIDAS vereist het accepteren van Europese, bij de EU aangemelde, elektronische authenticatiemiddelen van het betrouwbaarheidsniveau »midden» of «hoog». Bekeken wordt of het Nederlandse eID Stelsel de acceptatie van deze Europese authenticatiemiddelen met een centrale oplossing kan faciliteren.

Door uitvoering van de Europese projecten STORK en STORK 2.0 is er ervaring opgebouwd om grensoverschrijdende authenticatie in Europa mogelijk te maken. Nederland is ook deelnemer aan het STORK project. Binnen STORK wordt een infrastructuur beproefd om een gebruiker digitaal toegang te geven tot buitenlandse dienstverleners na authenticatie met zijn eigen nationale eID. Een goede technische en organisatorische aansluiting van het eID Stelsel NL op de beproefde infrastructuur is op termijn noodzakelijk om de ontsluiting van middelen uit andere EU-landen te kunnen faciliteren. Nederland stimuleert de samenwerking met de buurlanden België en Duitsland middels pilotprojecten. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland participeert daarin met een pilot als aanbieder van elektronische diensten.

Ten opzichte van andere Europese lidstaten wordt in Nederland door burgers en bedrijven veel gebruik gemaakt van overheidsdienstverlening via internet. Nederland heeft met DigiD een publiek middel en het gebruik ervan is hoog, namelijk 11 miljoen gebruikers en 115 miljoen transacties. Dit blijkt ook uit het in 2012 opgestelde rapport van de Verenigde Naties³. In dit rapport is een rangorde opgesteld van het gebruik van de E-overheid in verschillende landen wereldwijd. Hieruit komt naar voren dat Nederland op de tweede plaats staat (na Zuid Korea). Veel andere lidstaten hebben al een eID oplossing met een STORK niveau 3 of 4. Het publieke eID middel zal aan dat niveau moeten voldoen.

Bij het vormgeven van het eID Stelsel en eID-middelen wordt rekening gehouden met de ervaringen en ontwikkelingen in het buitenland. Met deze kennis wordt in het Nederlandse eID Stelsel gezocht naar een optimale balans tussen betrouwbaarheid, veiligheid en gebruiksgemak.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk

³ eGovernment Survey 2012; http://unpan3.un.org/egovkb/global_reports/12report.htm